

Albertinaplein 2 • bus 4 • B-1000 Brussel
tel. 02-512 11 52 • fax 02-502 46 80
e-mail : vvp.studiedienst@vlaamseprovincies.be
www.vlaamseprovincies.be

DE PROVINCIALE WEGEN

PROVINCIALE WEGEN

De provincies beheren slechts een beperkt wegenpatrimonium. Antwerpen en Vlaams-Brabant treden elk op als wegbeheerder van ongeveer 120 kilometer weg. Oost-Vlaanderen beheert 194 kilometer weg en West-Vlaanderen 183 kilometer. Limburg heeft geen provinciewegen. Het aantal kilometer provinciewegen, in het totaal zo'n 737, is dus beperkt. De Vlaamse overheid beheert een veelvoud hiervan: zo'n 6288 kilometer. De gemeenten beheren zo'n 62.500 kilometer.

Als wegbeheerder is het de wettelijke taak van de provincies om de wegen in een goede staat te houden. De afdelingen van de provincies die belast zijn met deze taak voeren periodiek onderhoud en herstellingen uit. Ze voeren controles uit op de technische installaties aan de provinciewegen. Er wordt gewerkt aan groenaanleg, functionele en toeristische fietspaden, wegverhardingen, wegbermen en -grachten. De vegetatie van de bermen en in de weggrachten langs de provinciewegen wordt regelmatig gemaaid.

De provincie is ook verantwoordelijk voor het ijs- en sneeuwvrij maken van de rijweg en fietspaden. Voor de veiligheid van de weggebruikers en de gebruiksklaarheid van de provinciewegen wordt bij sneeuwval en vriesweer zo spoedig mogelijk ingegrepen.

In het Bestuursakkoord naar aanleiding van het Kerntakendebat (25 april 2003) werd opgenomen dat er in de toekomst nog slechts twee wegbeheerders zouden zijn: de gemeente en het Vlaams Gewest. De provinciale wegen zouden in hun geheel overgenomen worden door de Vlaamse overheid.

Daar zijn een aantal inhoudelijke argumenten voor:

In de provinciale ruimtelijke structuurplannen werd een wegencategorisering uitgetekend voor het globale wegennet, met hoofd- en primaire wegen, secundaire wegen en lokale wegen. Hiervoor werd voornamelijk met de (gewenste) functie van de weg rekening gehouden. Het provinciale wegennetwerk is hiermee niet in overeenstemming. Sommige wegen hebben een lokale functie, anderen verbinden stedelijke gebieden.

Ruimtelijk vormen de provinciale wegen geen netwerk. Ze liggen eerder verspreid en zijn versnipperd. In een aantal gevallen beheert de provincie slechts een deel van de weg. Dit bemoeilijkt efficiënt beheer.

Deze overname is tot op vandaag niet gebeurd waardoor de provincies moeten blijven investeren in het onderhoud en verbeteringswerken van deze wegen.

Zo werd de federale zone 30-maatregel ten aanzien van scholen verwezenlijkt op de provinciewegen. Investeringswerken in en onderhoudswerken van de provinciewegen (doortochtherinrichtingen, aanleg van fietspaden, aanpak van verkeersonveilige punten...) worden verder gezet sinds duidelijk werd dat de geplande overname van 2003 niet zou plaatsvinden waardoor de provincies (voorlopig) wegbeheerder blijven.

Met uitzondering van Limburg (Limburg beschikt niet over provinciewegen) en Oost-Vlaanderen (mits bepaalde voorwaarden) zijn de provincies nog steeds vragende partij voor de overname van de provinciale wegen door de Vlaamse overheid met het oog op een efficiënt en eenvormig wegbeheer.

PROVINCIAAL WEGENBELEID

Provinciaal wegenbeleid kan echter ruimer gezien worden dan strikt genomen het wegbeheer. De provincies kregen de voorbije jaren in het kader van hun gebiedsgerichte mobiliteitsbeleid en in het ruimtelijk beleid, een stem in het beleid dat rond de wegen gevoerd wordt, ongeacht het type wegbeheerder (zie ook aparte bijdrage over 'Mobiliteit en Ruimtelijke Ordening').

Dit blijkt onder meer uit volgende:

In de provinciale ruimtelijke structuurplannen werden de secundaire wegen aangeduid met een verbindende of verzamelende functie of met een bijzondere taak naar openbaar vervoer toe.

Deze secundaire wegen hebben ook een belangrijke lokale taak (verbinding en ontsluiting van dorpen, wonen, fietsen...). De provincies werden actief betrokken bij de streefbeeldstudies voor deze wegen, waarin gezocht werd hoe lokale functies verzoend kunnen worden met de bovenlokale verkeersfunctie en met een goede doorstroming voor het openbaar vervoer. Ook verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid komen daarin aan bod.

De adviserende rol en goedkeuringsbevoegdheid inzake gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en ruimtelijke uitvoeringsplannen. Daarbij wordt er voornamelijk gekeken naar de vertaling van de bovenlokale gebiedsgerichte mobiliteitsvisie en de richtinggevende of bindende geselecteerde structuurbepalende elementen (secundaire wegen...).

Het mobiliteitsconvenantenbeleid van het Vlaams Gewest. Daarbij zijn de provincies lid van, en hebben ze een stem in, de gemeentelijke begeleidingscommissie en in de provinciale auditcommissie. Zowel wegencategorisering als inrichting van wegen komen hierbij aan bod. In een aantal gevallen leert de praktijk dat gemeenten bij de opmaak van hun gemeentelijke mobiliteitsplannen gediend waren met de steun en de inzichten van de provincie omtrent wegencategorisering en de inrichting van de geselecteerde wegen.

Het provinciaal fietsbeleid, de realisatie en kwaliteitsbewaking van het bovenlokale functioneel fietsroutenetwerk, onder andere via de verschillende modules van het mobiliteitsconvenant die met de aanleg van fietspaden te maken hebben. Dit gebeurt in belangrijke mate via de gemeentelijke begeleidingscommissie samen met het gemeentebestuur.

De provincies hebben een gebiedsgerichte mobiliteitsvisie geformuleerd in hun ruimtelijke structuurplannen, waarin de selectie van secundaire wegen bindend is, het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk richtinggevend is opgenomen en waarin de primaire wegen veelal de dragers zijn van de mobiliteit in die bepaalde regio's.

Het is de taak van de provincies om via de bestaande overlegfora (bv. gemeentelijke begeleidingscommissies, vooroverleg en de officiële procedures bij de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen) en via specifieke overlegfora (bv. de opmaak van streefbeelden voor secundaire en primaire wegen) te waken over de invulling van deze bovenlokale gebiedsgerichte mobiliteitsvisie, en het daaraan gekoppelde ruimtelijk beleid. Dit gebeurt in overleg met de andere betrokken partners (Administratie Wegen en Verkeer, de gemeenten, De Lijn, enzovoort).

Patricia WILLEMS
Vlaams – Brabant

VOOR MEER INFORMATIE

Provincie Antwerpen
Bart Serraris
03.240 66 16
bart.serraris@admin.provant.be
www.provant.be Mobiliteit/Wegen/provinciewegen

Provincie Limburg
Jan WECKX
011.23.73.19
wegen@limburg.be
www.limburg.be

Provincie Oost – Vlaanderen
Vincent-Steyaert
09.267.27.77
vincent.steyaert@oost-vlaanderen.be
[Wegen provincie Oost - Vlaanderen](http://Wegen.provincie.Oost-Vlaanderen)

Provincie Vlaams – Brabant
Jeroen AMPE
016.26.75.44
jeroen.ampe@vlaamsbrabant.be
www.vlaamsbrabant.be/mobielzijn

Provincie West - Vlaanderen
Erik Seynaeve
050.40 33 32
erik.seynaeve@west-vlaanderen.be
www.west-vlaanderen.be